

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากเอกสาร
2. ขั้นการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษา และแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
3. ขั้นการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
4. ขั้นการนำเสนอแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยการจัดประชุมวิชาการ โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากเอกสาร

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการพัฒนานโยบาย (Policy development process) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยครอบคลุมภารกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร แล้วสรุปวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำเสนอต่อผู้ที่ทำการสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาและให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในการดำเนินการวิจัยขั้นตอนนี้ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่งทั่วประเทศ และกลุ่มตัวอย่างคือมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 4 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยยึดเกณฑ์การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยจากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประจำปีการศึกษา 2549 ที่ได้จัดกลุ่มมหาวิทยาลัยเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย กลุ่มที่ 2

มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม กลุ่มที่ 3 มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม กลุ่มที่ 4 มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิต โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏจัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มที่ 2 คือ มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม เนื่องจากเป็นกลุ่มที่แสดงให้เห็นถึงการมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการปฏิบัติตามภารกิจ เพื่อก้าวสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ประกอบด้วยขั้นตอนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มแบบเจาะจง (Purposive random sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาสังคม จำนวนทั้งหมด 27 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 จำแนกมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 27 แห่งออกเป็น 4 ภูมิภาค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 7. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 8. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 7. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 8. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 9. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ภาคกลาง ประกอบด้วย 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 7. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 8. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 9. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาคใต้ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลากภาคละ 1 แห่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย ภาคเหนือคือมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ภาคกลางคือมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคใต้คือมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

1.2 เอกสารที่ใช้ศึกษา ในการศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารภายใต้กรอบของกระบวนการพัฒนานโยบายที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นการกำหนดนโยบาย ขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขั้นการประเมินผลนโยบาย โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนนี้

ขั้นการกำหนดนโยบาย ประกอบด้วย 1. การระบุปัญหา 2. การริเริ่มให้มีการกำหนดนโยบาย 3. การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร 4. การเตรียมและการเสนอทางเลือก 5. การยกร่างนโยบายและการจัดทำนโยบาย 6. การประกาศใช้นโยบาย

ขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 1. การแปลงนโยบายเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แผนงาน และโครงการ 2. การจัดหาทรัพยากรต่างๆ 3. การจัดองค์การ 4. การจัดโปรแกรมสำหรับการปฏิบัติและการดำเนินงาน

ขั้นการประเมินผลนโยบาย ประกอบด้วย 1. การรายงานผลการปฏิบัติงานโดยการจัดทำรายงานประจำปี 2. การตรวจเยี่ยมผลการดำเนินงานตามโครงการโดยผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ 3. การประเมินผลโครงการ 4. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์มาตรฐาน 5. การประเมินผลจากการแสดงความคิดเห็นของผู้มารับบริการ

สำหรับรายละเอียดของเอกสารที่ใช้ศึกษาใน 3 ขั้นตอนประกอบด้วยรายชื่อเอกสารดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 รายชื่อเอกสารที่ศึกษาขั้นการกำหนดนโยบาย

ขั้นการกำหนดนโยบาย			
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
<p>1. ข้อมูลทั่วไปและประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์</p> <p>2. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518</p> <p>3. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527</p> <p>4. พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538</p> <p>5. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547</p> <p>6. แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2548-2551</p> <p>7. แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551</p> <p>แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551</p> <p>8. รายงานรายงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์</p> <p>9. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2548-2551</p>	<p>1. ข้อมูลทั่วไปและประวัติมหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต</p> <p>2. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518</p> <p>3. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527</p> <p>4. พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538</p> <p>5. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547</p> <p>6. 35 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต</p> <p>7. แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตปี พ.ศ. 2548-2551</p> <p>8. (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2554</p> <p>9. รายงานรายงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต</p> <p>10. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2548-2551</p>	<p>1. ข้อมูลทั่วไปและประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>2. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518</p> <p>3. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527</p> <p>4. พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538</p> <p>5. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547</p> <p>6. แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2548 - 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>7. รายงานรายงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>8. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2548-2551</p>	<p>1. ข้อมูลทั่วไปและประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>2. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518</p> <p>3. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527</p> <p>4. พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538</p> <p>5. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547</p> <p>6. แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ปี พ.ศ. 2548 - 2551</p> <p>7. แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2449-2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>8. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2548-2551</p>

ตารางที่ 6 รายชื่อเอกสารที่ศึกษาชั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ชั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ			
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
<p>1. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์</p> <p>2. รายงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548,2549,2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์</p> <p>3. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>4. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2549-2551</p> <p>5. บันทึกการประชุมช่วงปี พ.ศ. 2548-2551</p> <p>6. รายงานผลการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>7. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p>	<p>1. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต</p> <p>2. 35 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต</p> <p>3. เอกสารประกอบการชี้แจงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549</p> <p>4. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต</p> <p>5. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>6. คำสั่งการปฏิบัติงานช่วงปี พ.ศ. 2549-2551</p> <p>7. บันทึกการประชุมช่วงปี พ.ศ. 2549-2551</p> <p>8. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>9. รายละเอียดโครงการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2551</p> <p>10. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p>	<p>1. แผนปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551</p> <p>2. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>3. รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>4. เอกสารงบประมาณรายจ่ายงบประมาณแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>5. คู่มือการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550, 2551 กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>6. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>7. รายงานการประเมินตนเองช่วงปีพ.ศ.2548-2550</p> <p>8. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p>	<p>1. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549, 2550, 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>2. เอกสารสรุปคำขอตั้งงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549, 2550, 2551 เสนอต่อคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>3. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2548,2549,2550มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>4. รายงานการประชุมกองนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ช่วงปี พ.ศ. 2549-2551</p> <p>5. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>6. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>7. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p>

ตารางที่ 7 รายชื่อเอกสารที่ศึกษาชั้นการประเมินผลนโยบาย

ชั้นการประเมินผลนโยบาย			
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
<p>1. รายงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์</p> <p>2. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>3. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>4. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>5. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาคมที่มีต่อการบริหารงานของอธิการบดีประจำปีงบประมาณ 2548-2550</p>	<p>1. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>2. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>3. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>4. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>5. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาคมที่มีต่อการบริหารงานของอธิการบดีประจำปีงบประมาณ 2548-2550</p>	<p>1. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร</p> <p>2. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>3. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>4. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>5. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาคมที่มีต่อการบริหารงานของอธิการบดีประจำปีงบประมาณ 2548-2550</p>	<p>1. รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548, 2549, 2550 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์</p> <p>2. รายงานประจำปี 2548, 2549, 2550</p> <p>3. รายงานการประเมินตนเองช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>4. รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกช่วงปี พ.ศ. 2548-2550</p> <p>5. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาคมที่มีต่อการบริหารงานของอธิการบดีประจำปีงบประมาณ 2548-2550</p>

หลังจากศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากเอกสารข้างต้นแล้ว จากนั้นจึงสรุปข้อมูลที่ศึกษาเพื่อนำเสนอต่อผู้ที่ จะทำการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษา และแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

หลังจากการวิเคราะห์เอกสารเพื่อศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏแล้วขั้นตอนต่อไปคือการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยแบ่งการสัมภาษณ์เป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดให้ข้อมูลที่ ได้จากการศึกษาเอกสารขั้นตอนที่ 1 มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จากผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 4 แห่งในมุมมองของแต่ละสถาบัน พร้อมทั้งสรุปเป็นภาพรวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์จากผู้บริหารและคณาจารย์ของแต่ละมหาวิทยาลัยโดยจำแนกเป็นบุคคลกลุ่มต่างๆ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง และกลุ่มอาจารย์ผู้สอน โดยกลุ่มผู้บริหารระดับสูงประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ ประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการศูนย์ สำนัก และกลุ่มคณาจารย์ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนคณะต่างๆ มีสัดส่วนจำนวนบุคคลกลุ่มต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งดังนี้

ตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	กลุ่มผู้บริหารระดับสูง (คน)	กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง (คน)	กลุ่มคณาจารย์ (คน)	รวม (คน)
นครสวรรค์	5	5	5	15
ภูเก็ต	5	5	5	15
สกลนคร	5	5	5	15
ราชบุรี	5	5	5	15
รวมทั้งสิ้น	20	20	20	60

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (structured interview) มีลักษณะเป็นคำถามตามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏผู้การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

2.2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1.1 นำข้อมูลที่ได้ศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาจากเอกสารมากำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบแนวคิด และโครงสร้างเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

2.2.1.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏผู้การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในประเด็นต่อไปนี้

ขั้นการกำหนดนโยบาย ประกอบด้วย 1. การระบุปัญหา 2. การริเริ่มให้มีการกำหนดนโยบาย 3. การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร 4. การเตรียมและการเสนอทางเลือก 5. การยกร่างนโยบายและการจัดทำนโยบาย 6. การประกาศใช้นโยบาย

ขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 1. การแปลงนโยบายเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แผนงาน และโครงการ 2. การจัดหาทรัพยากรต่างๆ 3. การจัดองค์การ 4. การจัดโปรแกรมสำหรับการปฏิบัติและการดำเนินงาน

ขั้นการประเมินผลนโยบาย ประกอบด้วย 1. การรายงานผลการปฏิบัติงานโดยการจัดทำรายงานประจำปี 2. การตรวจเยี่ยมผลการดำเนินงานตามโครงการโดยผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ 3. การประเมินผลโครงการ 4. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์มาตรฐาน 5. การประเมินผลจากการแสดงความคิดเห็นของผู้มารับบริการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา หลังจากนั้นจึงปรับแก้ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้เสนอแนะ

2.2.1.4 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence Index) หรือ ICO ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 5 ท่าน คือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นาฏสุดาเซมะสิระ รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย แผนและวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
2. ดร.อรุณี สำเภาทอง รองอธิการบดีฝ่ายนโยบาย แผนและวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิทัศน์ ฝักเจริญผล รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
4. รองศาสตราจารย์โสภณ แดงประวัติ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สะอาดศรี คงนิล รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2.2.1.5 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อร่วมพิจารณาปรับแก้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นพร้อมที่จะใช้เก็บข้อมูลจริง

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นจากการศึกษาแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดของ Miles and Huberman (1984) David Silverman (2000) Adrian Holliday (2002) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

2.3.1. **ขั้นเตรียมข้อมูล** ขั้นตอนนี้จะเป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานั้นมาทำการระบุถึงแหล่งที่มาของข้อมูลว่าเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งใด เช่น ข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อเตรียมดำเนินการในขั้นต่อไป

2.3.2. **ขั้นการจัดประเภทและหมวดหมู่ของข้อมูล** ขั้นตอนนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาทำการจัดประเภท หมวดหมู่ของข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยพยายามตรวจสอบว่าการจัดประเภท หมวดหมู่ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานั้นมีความถูกต้อง สามารถแยกข้อมูลได้ถูกต้องตรงประเด็นหรือไม่ เพราะจะเป็นการกำหนดทิศทางของการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.3 **ขั้นการตีความหมายของข้อมูล** ขั้นตอนนี้จะเป็นการพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้รวบรวมมานั้นหมายถึงอะไร มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างไรกับประเด็นที่ต้องการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวคิด ทฤษฎีหรือไม่ หรือหากข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ควรพยายามลำดับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในการสนทนาว่าขณะให้สัมภาษณ์นั้น ผู้สัมภาษณ์ได้แสดงปฏิกิริยาหรือสะท้อนความคิดและบุคลิกลักษณะต่างๆ ผ่านออกมาทางคำพูดอย่างไรบ้าง เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาถึงสาเหตุและปัจจัยเบื้องหลังที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น จะทำให้สามารถตีความหมายของข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มากขึ้น และนำไปสู่การตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงไร

2.3.4 ขั้นการเขียนข้อสรุปการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ขั้นตอนนี้จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้ผ่านการตีความหมาย มาทำการจัดบันทึกข้อมูลและอธิบายรายละเอียดข้อมูลอย่างเป็นระบบตามรูปแบบและประเด็นที่ต้องการศึกษาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและการนำเสนอข้อมูล

3. ขั้นการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. ขั้นการนำเสนอแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยการจัดประชุมวิชาการ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอแนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยการจัดประชุมวิชาการ ซึ่งเชิญตัวแทนจากทั้ง 4 มหาวิทยาลัย ซึ่งแต่ละแห่งประกอบด้วย ตัวแทนจากกลุ่มผู้บริหารระดับสูงจำนวน 1 ท่าน ตัวแทนกลุ่มผู้บริหารระดับกลางจำนวน 1 ท่าน ตัวแทนจากกลุ่มอาจารย์ผู้สอนจำนวน 1 ท่าน รวมจำนวนผู้เข้าประชุมวิชาการทั้งหมด 12 ท่าน

ตารางที่ 9 สรุปกรอบการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วิธีการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ	การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้าง	การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหา	ทราบกระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	การสัมภาษณ์ การจัดประชุมวิชาการ	แบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้าง	การวิเคราะห์เนื้อหา	แนวทางพัฒนากระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น